

**Mál nr. 160/2025**

**Nafn málskotsaðila (M)**

**Nafn varnaraðila 1(V1)**

**Heiti vátryggingar: Slysátrygging launþega.**

**Nafn varnaraðila 2 (V2)**

**Heiti vátryggingar: Fjölskyldutrygging.**

**Nafn vátryggingartaka (X)**

**Gildissvið vátryggingar. Slys í vinnu eða frítíma**

**Gögn.**

1. Málskot M móttakið 8. maí 2025, ásamt fylgiskjölum.
2. Athugasemdir V2, dags 15. maí 2025, ásamt fylgiskjölum.
3. Athugasemdir V1, dags. 16. maí 2025, ásamt fylgiskjölum.
4. Viðbótarathugasemdir M, dags 27. maí 2025, ásamt fylgiskjölum.
5. Viðbótarathugasemdir V1, dags 28. maí 2025.

**Málsatvik**

Í málskoti kemur fram að ágreiningur beinist að tveimur vátryggingafélögum. Annars vegar höfnun V2 á rétti M til bóta úr frítímaslysátryggingu fjölskyldutryggingar M og hins vegar skerðingu V1 á rétti M til bóta úr slysátryggingu launþega X. Í málskoti er málsatvikum lýst þannig að M hafi verið stödd á hóteli á vegna verkefnis á vegum vinnuveitanda. Verkefnið fól í sér þátttöku starfsfólks í vinnustofum út á landi. Vegna þessa var ætlast til þess að starfsfólkið dveldi á hóteli yfir helgi og útvegaði vinnuveitandinn hótलगistinguna, mat, drykk o.fl. Að loknum kvöldverði með samstarfsfólki sínu, 20. september 2023, hélt M upp á hótélherbergi. Hún fór í sturtu og ætlaði að ganga út á pall sem var út frá hótélherberginu er hún rann á pallinum og skall með höfuðið í jörðina. Ekki er ágreiningur um að M hlaut höfuðáverka við fallið, nokkuð sem hefur haft verulegar afleiðingar á hennar daglega líf. Samkvæmt gögnum málsins var slysið tilkynnt til V1 og V2 þann 4. september 2024, þ.e. tæpu ári eftir slys. Í tilkynningum til V1 og V2 upplýsir M að áfengi hafi verið haft um hönd það kvöld sem slysið átti sér stað. Þann 5. september hafnar V1 skráningu slysins sem vinnuslys en skráir það sem frítímaslys. Þann 23. september hafnaði V2 bótaskyldu úr frítímaslysátryggingu M á þeim grundvelli að um vinnuslys hafi verið að ræða og vísaði til greinar 6.1.2. í kjarasamningi þar sem fram kemur að slysátrygging launþega gildi í ferðum á vegum vinnuveitenda. Þann 7. október 2024 ítrekar V1 þá afstöðu félagsins að það teldi ekki að um vinnuslys hafi verið að ræða heldur frítímaslys en að starfsmenn X séu tryggðir í frítíma sínum í samræmi við ákvæði 6.1.11 í viðeigandi kjarasamningi. V1 gerði þá einnig fyrirvara um að til skoðunar komi að skerða eða fella niður bætur úr tryggingunni, sbr. grein 26.1.-26.2 í almennum skilmála V1, sem var í gildi á slysdegi og 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, þar sem málskotsaðili hefði að eigin sögn verið undir áhrifum áfengis þegar slysið átti sé stað. Ágreiningur málsins í hnotskurn snúist um hvort um sé að ræða vinnuslys eða frítímaslys og hins vegar hvort ölvun M teljist orsök eða meðorsök slyssins þannig að skerða beri eða fella niður bætur í samræmi við framangreind ákvæði. Gögn svo sem fyrsta koma til læknis skorti og að því geti V1 ekki tekið afstöðu til mögulegrar skerðingar eða niðurfellingar bóta sökum ölvunar. Að mati M er ómögulegt að afstaða beggja vátryggingafélaga geti staðist. Aðallega er þess krafist af hálfu M að viðurkenndur verði réttur M til fullra og óskertra bóta úr slysátryggingu launþega X sem tekin var hjá V1. Til vara er þess krafist að viðurkenndur verði réttur M til bóta úr frítímaslysátryggingu M hjá V2. Í viðbótarathugasemdum M, dags. 27. maí 2025, er fyrirvara V1 vegna ölvunar mótmælt sem of seint fram komnum sbr. 31. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Þá lagði M fram læknisfræðileg gögn sem lýsa komu M á Heilbrigðisstofnun morguninn eftir slysið. Þá voru einnig lögð fram samskipti M við umrætt hótél þar sem hún gerir athugasemd við atvikaskráningu hótelsins á slysinu. Í þeim samskiptum segir M að svo virðist sem hún renni á verönd hótélherbergisins eins og fótunum hafi verið kippt undan henni og lendir með höfuðið á þröskuldinum þar sem var blöðugt far, hún hafi dottið aftur fyrir sig og velti fyrir sér hvort það hafi verið einhver motta eða slíkt á veröndinni sem geri pallinn staman en hún hafi verið berfætt. Hún segist hafa drukkið um kvöldið en ekki hafa verið drukkin. M telur fyrirvara V1 um að skerða eða fella niður bætur úr tryggingunni vegna ölvunar ekki halda út frá því einu að M hafi hakað við að hafa haft áfengi um hönd í tjónstilkynningu.

Í viðbótarathugasemdom V1, dags. 28. maí 2025, er fyrri afstaða félagsins ítrekuð. Þá telur V1 að viðbótargögnin styðji enn frekar það mat V1 að um frítímaslys hafi verið að ræða og að ölvunarástand hafi verið hluti af orsök slyssins. Telur V1 því rétt að skerða skuli bætur M um 1/3 sökum ölvunar.

### Álit

Meginspurningin sem úrskurðarnefnd í váttryggingamálum er beðin um að svara er hvort hér sé um að ræða slys á vinnutíma eða slys í frítíma. Nefndin er einnig beðin um afstöðu til þess hvort skerðing sökum ölvunar eigi og hvort hún hafi verið sett fram of seint af hálfu V1, þ.e. þann 7. október 2024. Að mati nefndarinnar er fyrirvari um skerðingu sökum ölvunar ekki of seint fram kominn. En þá skal vikið að hinum tveimur spurningunum. Kjarasamningur sá er við á um slys M tryggir það launafólk, sem samningurinn tekur til, fyrir dauða, varanlegri læknisfræðilegri örorku og/eða tímabundinni örorku af völdum slyss við vinnu eða á eðlilegri leið frá heimili til vinnustaðar og frá vinnustað til heimilis. Ef starfsmaður hefur vegna starfs síns viðlegustað utan heimilis, kemur viðlegustaður í stað heimilis, en tryggingin tekur þá einnig til eðlilegra ferða milli heimilis og viðlegustaðar (grein 6.1.1) Þá segir í grein 6.1.2. að váttrygging gildi í ferðum innanlands og utan sem farnar eru á vegum vinnuveitanda. Engin takmörk eru sett á gildi slysatryggingar í ferðum á vegum vinnuveitanda í kjarasamningi. Í slysatryggingu launþega sem X er með hjá V1 segir einnig að félagið greiði bætur vegna slyss sem váttryggður verður fyrir í ferðum innanlands og utan sem farnar eru á vegum váttryggingartaka enda sé ákvæði um slíkt í kjarasamningi sem tekur til váttryggðs. Almennur skilmáli V1 segir að ef tjónsatburður verði rakinn til stórkostlegs gáleysis losni félagið úr ábyrgð sinni í heild eða hluta og að í líf- og heilsutryggingum gildi þetta einnig ef afleiðingar tjónsatburðar verði meiri en ella vegna stórkostlegs gáleysis tryggðs. Við mat á ábyrgð skuli líta til sakar tryggðs, hvernig tjónsatburður bar að, hvort tryggður var undir áhrifum áfengis eða fíkniefna sem hann hafði sjálfviljugur neytt og atvika að öðru leyti. Þá er rétti váttryggingafélags til þess að lækka eða skerða ábyrgð sína lýst með sama hætti í 1. mgr. 90. gr. laga um váttryggingarsamninga auk þess sem minnst er á heimild váttryggingafélags til takmörkunar ef váttryggður hefur af stórkostlegu gáleysi valdið því að váttryggingaratburður varð með því að hlíta ekki varúðarreglum. Að mati nefndarinnar er ákvæði kjarasamnings og slysatryggingar launþega X orðuð á þann hátt að váttrygging gildi í ferðum innanlands sem utan án þess að tryggingin sé takmörkuð frekar. Ekki er því unnt að komast að annarri niðurstöðu en að hér sé um vinnuslys að ræða. Þá liggur ekki fyrir niðurstaða blóðrannsóknar um áfengismagn í blóði M á slystíma né morguninn eftir þó svo að læknisfræðileg gögn tiltaki að blóðsýni hafi verið tekið morguninn eftir. V1 hafi því ekki sannað stórkostlegt gáleysi M sem leitt geti til skerðingar gegn orðum hennar sjálfar sem segist ekki hafa verið drukkin þrátt fyrir að hafa neytt áfengis um kvöldið.

### Niðurstaða.

M á rétt á óskertum bótum úr slysatryggingu launþega X sem tekin var hjá V1 vegna vinnuslyss sem hún varð fyrir þann 20. september 2023.

Reykjavík, 18. júní 2025.

rafræn undirskrift

Guðmundur Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Margrét Arnheiður Jónsdóttir